

Maagzweren

..... om een maagzweer van te krijgen

De maag van het paard is relatief klein (15 tot 20 liter) en bestaat uit een gedeelte waarin zich geen klieren bevinden en waar de wand bestaat uit een verharde laag, en een gedeelte waar zich wel klieren in de maagwand bevinden en die een zachte wand heeft met een slijmlaag daarop. Het voedsel dat in de maag komt, wordt eerst in het klierloze deel opgevangen. Hier vindt nog gedeeltelijke omzetting door bacteriën plaats, vervolgens komt het voedsel in het klierrijke deel waar het vermengt wordt met maagzuur, galzuren en een eiwitafbrekende stof (pepsine). Deze stoffen kunnen de maagwand aantasten. Het klierrijke deel beschermt zich hiertegen door het vormen van een slijmlaag en door het aanmaken van een stof die het zuur neutraliseert. Het klierloze deel beschermt zich door het snel aanmaken van nieuwe cellagen. Echter dit deel van de maag is het meest gevoelig voor aantasting door het maagzuur.

Als het maagzuur de maagwand aantast spreken we van maagzweren. De wand wordt aangetast door of teveel zuurvorming of door een verminderde bescherming. Maagzweren zien we zowel bij veulens als bij volwassen paarden.

Maagzweren bij veulens

Volgens onderzoek komen bij 25 tot 50% van de veulens onder de 3 maanden maagzweren voor. De maag van het jonge veulen (vanaf 10 dagen oud) moet zich aanpassen aan een voersverandering van puur melk naar vast voedsel. In deze gevoelige periode ontstaan gemakkelijk zweren die echter meestal vanzelf weer genezen.

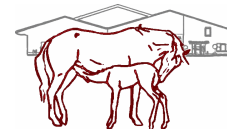
Andere oorzaken voor maagzweren bij veulens zijn;

-Stress. Door stress zal de productie van maagwandbeschermende stoffen afnemen.

-Ziekte. Zieke veulens eten niet goed, waardoor de maaginhoud zuurder wordt. Bovendien zijn ziekte en pijn stressvol voor het veulen

-Medicatie. Bepaalde medicijnen kunnen leiden tot maagzweren.

-Spenen. Het verwijderen van de moeder geeft stress, wat tot gevolg heeft dat het veulen niet goed eet of wel krachtvoer maar te weinig ruwvoer eet. Krachtvoer blijft na opname lang in de maag staan doordat het met minder speeksel doorgeslikt wordt. Doordat krachtvoer een vastere brij geeft in de maag, mengt het minder goed met het maagzuur zodat het maagzuur langer in contact staat met de maagwand. Bovendien zorgt krachtvoer voor de productie van vetzuren die de maaginhoud zuurder maken. Het is daarom zaak niet meer dan 0,5 kg per 100 kg lichaamsgewicht per maaltijd te geven.

Maagzweren bij volwassen dieren

Ook hier speelt stress een belangrijke rol. Dit kan stress zijn als gevolg van ziekten of operaties. Maar ook transport, rangordeconflicten en overtraining kunnen ernstige gevolgen voor de maagwand hebben.

Veel paarden hebben een rantsoen met een verstoorde ruwvoer/ krachtvoer verhouding. Dit zien we vooral bij de dravers en renpaarden in training. Uit onderzoeken blijkt dat 60 tot 90 % van deze paarde maagzweren hebben. Ook volwassen paarden die om welke reden dan ook niet eten hebben een verhoogde kans op zweren. Medicijnen (m.n. pijnstillers) kunnen als ze langdurig en in hoge doses gegeven worden tot maagzweren leiden. Bij jaarlingen zien we soms een beeld waarbij de maag zich niet goed leegt en er inhoud van het eerste deel van de dunne darm terugvloeit naar de maag wat uiteindelijk tot maagzweren leidt.

De symptomen die veulens en volwassen paarden met zweren hebben kunnen enorm variëren.

Veel voorkomende klachten zijn; dor haarkleed, apathisch, matige eetlust, lichte koliek na het eten, tandenknarsen, veelvuldig flehmen, wisselende mest. Als de zweren erg groot en diep zijn kunnen ze uiteindelijk tot erge koliek leiden. Vooral bij veulens kunnen ze uitbreiden naar het eerste deel van de dunne darm. Uiteindelijk kan dit leiden tot een ruptuur van de maag met acute sterfte tot gevolg.

Echter zien we ook veel paarden met zweren in hun maag die daar ogenschijnlijk geen last van hebben.

De enige betrouwbare manier om maagzweren bij het paard aan te tonen, is om door middel van een speciale 3 meter lange endoscoop in de maag te kijken. Het paard moet hiervoor 12 uur vasten zodat de maag leeg is. Het paard wordt licht verdoofd en de endoscoop wordt via de neus in de maag en soms in het eerste deel van de dunne darm ingebracht. Door de maag met lucht op te blazen kan de maagwand via een monitor bekeken worden. Wij hebben de beschikking over een dergelijke video-endoscoop zodat we in een vroeg stadium de diagnose kunnen stellen en indien nodig in kunnen grijpen.

De therapie bestaat uit een combinatie van medicamenten (maagzuurremmers) en rantsoenaanpassing, soms aangevuld met maagwandbeschermende supplementen. Hierdoor kunnen de maagzweren volledig herstellen en dit is ook weer eenvoudig te controleren door middel van een endoscoop.

